

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Urtos/4/2020
Identifikačné číslo spisu:	6016897602
Dátum vydania rozhodnutia:	19.11.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:6016897602.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Martina Piovartsyho, v trestnej veci odsúdeného X. Z., pre pokus zločinu usmrtenia podľa § 15 ods. 1, § 76 rakúskeho Trestného zákonníka, na neverejnom zasadnutí konanom 19. novembra 2020 v Bratislave, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 4Ntc/13/2016, z 3. septembra 2020 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného X. Z. z a m i e t a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením, sp. zn. 4Ntc/13/2016, z 3. septembra 2020 podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona, v spojení s § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii, zamietol návrh odsúdeného X. Z. na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 6 rokov, ktorý mu bol uložený rozsudkom Krajského súdu pre trestné veci Graz, sp. zn. 12 Hv 102/15 s, z 15. októbra 2015 v spojení s rozsudkom Vyššieho krajského súdu Graz, sp. zn. 10 Bs 31/16h, z 5. apríla 2016, uznaným na území Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 4Ntc/13/2016, z 10. novembra 2016 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Urto/11/2016, zo 4. januára 2017.

Odsúdený X. Z. proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí, ktorú však ani dodatočne neodôvodnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd sťažnostný, na podklade riadne a včas podanej sťažnosti, preskúmal v rozsahu podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, vrátane konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného X. Z. nie je dôvodná.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane

podmienečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

S ohľadom na doteraz uvedené, možno konštatovať, že o žiadosti odsúdeného na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodol príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici (k tomu pozri R 12/2016).

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je jedným z prostriedkov, ktoré umožňujú zmiernenie uloženého trestu odňatia slobody skrátením priamych účinkov jeho výkonu na odsúdeného. Ide o významný výchovný prostriedok trestného práva, ktorého podstata však netkvie v tom, aby za dobré správanie, prípadne dobrú prácu vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní zákonom ustanovenej doby. Podmienečné prepustenie je opodstatnené len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti existuje odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude aj na slobode viesť riadny život a že pre spoločnosť tu nie je príliš veľké riziko jeho recidívy (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 53/2008, zo 14. februára 2008 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 87/2008). Rozhodnutie o podmienečnom prepustení má fakultatívnu povahu, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom ustanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti.

Trestný zákon v ustanovení § 66 ods. 1 upravuje jednu formálnu a dve materiálne podmienky pre podmienečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, ktoré musia byť splnené kumulatívne (súčasne). Inak povedané, ak chýba čo i len jedna z týchto podmienok, súd nemôže rozhodnúť o podmienečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že Krajský súd v Banskej Bystrici v napadnutom uznesení venoval dostatočnú pozornosť všetkým dôležitým okolnostiam, pričom rozhodol vecne správne a v súlade so zákonom, keď zamietol návrh odsúdeného X. Z. na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Rovnako ako Krajský súd v Banskej Bystrici, aj najvyšší súd dospel k záveru, že u odsúdeného X. Z. je splnená formálna podmienka podmienečného prepustenia, nakoľko vykonal potrebnú - dvojtretinovú časť uloženého trestu.

Zisteniam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zodpovedá i splnenie prvej materiálnej podmienky, založenej na preukázaní polepšenia odsúdeného, plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu odňatia slobody, ako to vyplýva z odôvodnenia napádaného uznesenia.

Najvyšší súd dospel k rovnakému záveru ako Krajský súd v Banskej Bystrici čo sa týka nesplnenia druhej materiálnej podmienky, a to požiadavky pozitívnej prognózy budúceho správania odsúdeného X. Z. na slobode po prípadnom podmienečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Krajský súd v Banskej Bystrici pri prognóze budúceho správania odsúdeného X. Z. správne prihliadol aj na okolnosti jeho predchádzajúceho života, vrátane skorších odsúdení (R 5/2017-II). Fakt, že sa odsúdený opakovane dopúšťal protiprávnej činnosti, preukazuje odpis registra trestov z 2. septembra 2020, z ktorého vyplýva, že v ňom má od roku 1991 až doposiaľ celkom 6 záznamov. V každom

prípade pritom išlo o úmyselnú - prevažne násilnú a majetkovú trestnú činnosť. Odsúdenému bol v súvislosti s týmito rozhodnutiami opakovane (v prvých štyroch prípadoch) uložený podmienený trest odňatia slobody a v jednom prípade u neho Okresná prokuratúra Rimavská Sobota podmienne zastavila trestného stíhanie. Hoci v uvedených prípadoch sa odsúdený osvedčil, neodradilo ho to od páchania ďalšej - zo všetkých prípadov najzávažnejšej trestnej činnosti, ktorej sa navyše dopustil pod vplyvom návykových a psychotropných látok. Doteraz uložené podmienené tresty odňatia slobody sa tak zjavne minuli účinkom, keďže u odsúdeného neviedli k zmene v jeho správaní - resocializácii.

Z hodnotenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca vyplýva menej priaznivá resocializačná prognóza odsúdeného X. Z.. Jeho stredne vysoké riziko sociálneho zlyhania je dané predovšetkým recidívou trestnej činnosti a závislosťou na návykových a psychotropných látkach. Odsúdený má ukončené len základné vzdelanie, nie je vyučený, pričom pred výkonom trestu odňatia slobody nebol v stabilnom pracovnom pomere. Ani rodinné prostredie odsúdeného nemožno označiť za vyhovujúce, keďže vo výkone trestu bol v minulosti aj jeho (už nebohý) otec a bratia.

Sumarizujúc, je to najmä sklon odsúdeného X. Z. k páchaniu trestnej činnosti, vrátane jej charakteru, jeho negatívne sociálno-ekonomické pomery a pracovné vyhliadky, ktoré z komplexného hľadiska ani pre najvyšší súd nedávajú dostatočnú záruku, že by po podmienenom prepustení viedol na slobode riadny život. Absencia tzv. pozitívnej prognózy odsúdeného v zmysle § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona je teda v danom prípade tou určujúcou okolnosťou, pre ktorú krajský súd celkom správne zamietol návrh odsúdeného na podmienené prepustenie.

Keďže najvyšší súd nezistil žiadne také pochybenie, ktoré by bolo dôvodom pre zrušenie napadnutého uznesenia, zamietol sťažnosť odsúdeného X. Z. spôsobom, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.